

הרב עובדיה יוסף שליט"א – כל מה שרציתם לדעת

הרב עובדיה יוסף שליט"א: נשיא מועצת חכמי התורה. גדול הדור, הראשון לציון ומנהיגה הגדול של יהדות ספרד בדור האחרון. בקי בכל מכמני התורה ומחברם של עשרות ספרי הלכה ותלמוד. מחוללה של תנועת 'אל המעיין' ומנהיגה הרוחני של תנועת ש"ס • סקירה מקיפה ומרתקת על חייו של הרב עובדיה יוסף

כ"ו בשבט תשע 19:05 10.02.10

הגאון [הרב עובדיה יוסף](#), בכור בניו של רבי יעקב זצ"ל ושל מרת ג'רג'יה ע"ה. נולד בבגדד שבבבל (כיום עירק) בי"א בתשרי התרפ"א (23.9.1920). כשמלאו לרב עובדיה 4 שנים עלה עם משפחתו לארץ ישראל. עם עלייתה ארצה התיישבה המשפחה בשכונת "בית ישראל" בירושלים, כשמקור פרנסתה היחיד הוא מחנות מכולת קטנה. דבר שהותיר את מצבה הכלכלי של המשפחה – דחוק.

הרב עובדיה יוסף בנערותו

כבר בנערותו התבלט [הגר"ע יוסף](#) בגאונותו ובהתמדתו. בהיותו בן תשע שנים בלבד כבר רשם הערות בשולי הספר "ראשית חכמה" (אותו קיבל במתנה מהגאון רבי שלמה עבו ומהרב עמרם בלוי על שחזר בפניהם בעל פה על 5 מסכתות משנה וארבעה פרקי גמרא ממסכת בבא מציעא). הגאון הרב עובדיה יוסף התחנך בתלמוד תורה "בני ציון", שבשכונת הבוכרים בירושלים. בשנת תרצ"ג, בהיותו בן 12 עבר הרב ללמוד ביישיבת "פורת יוסף" בירושלים שבין החומות הרב למד בהתמדה וביגיעה עצומה וזכה להתחנך על ברכי ראש הישיבה הגאון רבי עזרא עטייה.

בהיותו בן 17 שנים, החל מורינו למסור שיעורים בהלכה בבתי הכנסת, בשנים אלו החל הגאון הרב עובדיה יוסף לגבש את דרכו ההלכתית לפיה יש להעדיף את פסקי 'מרן' רבי יוסף קארו בעל ה"שולחן ערוך".

בהגיעו לפרקו בגיל 20 נשא הגר"ע יוסף את הרבנית מרגלית, בתו של רבי אברהם פטאל. בשנה זו הוסמך הגר"ע לדיינות ומיד לאחר נשואיו, הוא החל לכהן כחבר בית הדין של העדה הספרדית בירושלים בצוותא עם הגאונים רבי יהודה הכהן, ומורו רבי עזרא עטייה.

בשנת תש"ז נתבקש הגאון הרב עובדיה יוסף על ידי הראשון לציון הרב עוזיאל (הרב הראשי הספרדי הראשון) לצאת למצרים ולכהן כאב בית הדין בקהיר. כהונתו של הרב ארכה כשנתיים בלבד והרב בחר לסיים את תפקידו לאחר שלא יכול היה לשאת את המצב הרוחני ששרר בקהילה היהודית. הרב נחשף שם לשערוריות חמורות בתחום הכשרות שהיו מעורבים בהן בכירי הקהילה. לאחר התפטרותו, יצא הגאון הרב עובדיה יוסף חזרה (בדרך חתחתים שארכה מספר חודשים) לארץ ישראל.

שיבת הרב עובדיה לישראל

בשנת תש"י שב הגאון הרב עובדיה יוסף לארץ ישראל, הוא החל ללמוד ב"מדרש בני ציון" בירושלים שהיה בנשיאותו של הגאון רבי צבי פסח פראנק, רבה של ירושלים. במקום זה בא הרב בקשרי ידידות עם רבים מגאוני ירושלים וביניהם, הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך, ר' ישראל יעקב פישר, ורבי אברהם זלניק. במקביל, החל הגאון הרב עובדיה יוסף לכהן כדיין בבית הדין האזורי בפתח תקווה. בתקופה הזו

כבר נודע ברבים בפסקיו ובדרכו המיוחדת בהלכה שצידדה במשנת ה'בית יוסף'. על דרכו ההלכתית של הרב קמו מערערים בעיקר מקרב עולי קהילת בבל שצידדו בפסקי ה'בן איש חי'. בעקבות כך הטריח עצמו הגאון הרב פראנק לביתו של הגאון הרב עובדיה יוסף כדי לכבדו ולחזק את ידיו שימשיך בדרכו. רבה של ירושלים שהעריך מאד את הגאון הרב עובדיה יוסף, ניסה להפעיל את השפעתו כדי שהרב ימונה לראשון לציון ולרב הראשי לישראל אולם במשך שנים ארוכות הדבר לא צלח.

הרב עובדיה יוסף עם הראשל"צ הרב דורון

בכל אותה תקופה לא שקט הגאון הגר"ע על שמריו והמשיך לעסוק בלימודו ובחידושו. בשנת תשי"ב הוציא הגאון הרב עובדיה יוסף לאור את ספרו הראשון בסדרת 'חזון עובדיה' על הלכות פסח. הספר זכה לתגובות חמות ולהסכמות נלהבות בין השאר מרבו הרב עטייה ומהרבנים הראשיים לישראל. כעבור שנתיים פתח הגאון הרב עובדיה יוסף את המוסד החינוכי הראשון – ישיבת 'אור התורה', לטקס הפתיחה החגיגי התייצבו גדולי ירושלים מכל החוגים. בשנים תשט"ו ותשט"ז בעודו בשנות השלושים לחייו, הוציא הגאון הרב עובדיה יוסף שני כרכים ראשונים של יצירתו המרכזית 'ביע אומר'. ספרים אלו זכו להסכמות נלהבות והגאון רבי שלמה זלמן אויערבך (בהקדמה לחלק ב') כינה את המחבר הגאון הרב עובדיה יוסף – "אחד מגדולי התורה שקמו לעם ישראל בדורות האחרונים".

הרב עובדיה יוסף כדיין אזורי

בשנת תשי"ט מונה הגר"ע לכהן כדיין בבית הדין האזורי בירושלים, באותה תקופה רקם הרב קשרי ידידות מופלאים עם הגאון רבי אליעזר יהודה ולדנברג מחבר הספר 'ציץ אליעזר', אשר היו יושבים בצוותא שעות ארוכות לצורך עריכת פסקי הדין שלפניהם. בשנת תשכ"ד מונה הגאון הרב עובדיה יוסף לחבר בית הדין הרבני הגדול וחבר בית הדין לערעורים. הגאון רבי בצלאל ז'ולטי והגאון רב יוסף שלום אלישיב השפיעו רבות בכדי שימונה לתפקיד הרם.

הרב עובדיה יוסף עם בנו, הרב יעקב יוסף

בשנת תשכ"ט מונה הגאון הרב עובדיה יוסף לרב הראשי בתל אביב-יפו, לצידו של הרב שלמה גורן (הרב האשכנזי). בכהונתו זו, באה לידי ביטוי דרכו והנהגתו המיוחדת של הגאון הרב עובדיה יוסף, שעל אף שחלק באופן מוחלט על דרכו של הרב גורן, עדיין הצליח לכהן לצידו בשקט ובשלווה יחסית וללא חיכוכים. בשנת תשל"ג החלה מערכת בחירות לבחירת רבנים ראשיים חדשים, גדולי הרבנים רצו למנוע מהרב גורן להתמנות לרב ראשי, אולם עקב קשריו הרבים בחוגי השלטון לא הייתה אפשרות למנוע את מינויו. מאחר שכך הפעילו גדולי ירושלים לחץ כבד על הגאון הרב עובדיה יוסף שיאות לשאת בתפקיד, כך שלפחות יהיה רב ראשי ספרדי ראוי שיוכל לפעול. ואכן, למרות מאמצים כבירים של ראשי השלטון זכה הגאון הרב עובדיה יוסף בתפקיד הראשון לציון והרב הראשי לישראל. בתפקידו זה דאג לביצור חומות היהדות ופעל נצורות למען קירוב רחוקים, כשבמקביל הוא עוסק בסוגיות הלכתיות סבוכות במיוחד ובהן בעיית העגונות שפרצה במלוא עוזה לאחר מלחמת יום כיפור. בד בבד המשיך הגאון הרב עובדיה יוסף לעסוק בכתובת ספריו והוציא לאור את שישה כרכים מספריו הנודעים 'יחווה דעת'.

הרב עובדיה יוסף עם האדמו"ר מסלונים

בשנת תשמ"ג (בעקבות חוק פוליטי שנחקק) הסתיימה כהונתו של הגר"ע כראשון לציון וכנשיא בית הדין העליון והרב שב לכהן כדיין בבית הדין בתקופה זו החל הרב להבין את חשיבותה של הפעילות הפוליטית כמנוף להשפעה על היהדות ברחבי הארץ. בשנת תשמ"ד הוקמה תנועת ש"ס ובד בבד החל הגאון הרב עובדיה יוסף לכהן כנשיא 'מועצת חכמי התורה' - הגוף שמהווה עד היום הזה את הנהגתה הרוחנית של תנועת ש"ס הפוליטית. בשנת תשמ"ז בעקבות החלטת 'מועצת חכמי התורה' הוקמה תנועת 'אל המעיין' במטרה לקרב רוחנית את יהודי הפריפריה ובתוכם, גם לסייע למצוקתם הכלכלית. בשנת תשנ"ד נפטרה אשתו, הרבנית מרגלית - הרב הדגיש תמיד שלא היה יכול להגיע למקומו אילולא עזרתה ועמידתה לצידו.

בין ספריו וחיבוריו: "יביע אומר", "חזון עובדיה" (בתוכם: "עטרת זהב" "אמה של מלכות"), "יחזה דעת", "לוית חן", "טהרת הבית", "מאור ישראל", "הליכות עולם", "ענף עץ אבות".